

MODERNIOSIOS BEI MOKSLINĖS MEDICINOS HORIZONTUOSE

Virusai šių laikų sveikatos problemose

DR. AL. GRINIUS

L'amour et les virus
ce sont les deux seules choses
que nous ne pouvons éviter

Gyvename laikus, kada progresuojančių mokslų plėtotėje sparčiai žengiami specializavimosi kryptimis. Beribės tyrinėjimų dirvos, erdvės ir gilumose, žavingai vilioja žmogų, jį vis labiau užimamos ir tolimamos nuo dažnai neįsimintų ir neretai nuostolingų savitarpių 'nesusipratimų'. Lavinimasis pagal pastangoms protingai ir tvirtai kantrybe (valia) šalinti susidarantį nesklandumą. Atskiri mokslai taipgi dirba 'išsiuose', ieškodami naujų būdų kaip sėkmingiau pagelbėti 'nuodėmingam' žmogui lengviau pernešti patiriamas skriaudas, tuom užkertant kelius naujiems dar nuostolingiesiems nemalonumams (N. lit. pr. Nr. 458, 4-IV-1959). Atsiekiamomis mokslų priemonėmis pavyksta vis efektyviau išlaikyti tarpusavyje ir tarptautinę taiką įvairiaspalių tautinių bei margaspalvių partinių idėjų pilnatvę. Tas masiniai sutaupo energijos ir taikingos kompeticijos šuolis gaivina naujas jėgas bendrai žmonijos gerovei.

Tyrinėjimų darbuose pastutiniu laiku ypatingas dėmesys ir pajėgos yra koncentruojama riboje tarp gyvosios ir negyvosios gamtos. Iš čia šakojasi vis naujos mokslinės disciplinos. Čia sutinkama ir pačios mažiausios būtybės — virusai, kurių taip gausu mūsų gyvenimo aplinkoj (gi pagal virš pacituotą prancūzų išsireiškimą "meilės ir virusų neišvengsi"). Daugelis jų yra kaip tik kaltininkai pačių žiauriųjų ligų. Kadangi virusų yra labai daug įvairių rūšių, šio straipsnio eilutėmis bus įmanoma bendrai paliesti ypatumus tik tų, kurie vaidina žymiausias rolę šių laikų sveikatos problemų frontuose. Be to, tas palengvins tobulesniam supratimui paskirų virusinių ligų, kurios bus specialiai ir naujausiais faktais peržvelgta gal kitomis progomis.

Istorinis bruozas

Dar vos tik šimtmetis yra prabėgęs nuo to laiko, kada vokiečių mokslininkas R. Kochas, prancūzas L. Pasteuras ir kt. pradėjo įrodinėti, kad dauguma ligų yra sukeltos mažučių mikroskopinių padarėlių, vadinamų bakterijomis. Rusų mokslininkas S. D. Ivanovskis, darydamas tolimesnius bandymus su laboratoriniais filtrais, (1892) pastebėjo, kad yra dar mažesnių už bakterijas būtybių, kurios praeina pro smulkiausių filtrų poras ir sukelia ligas. Čia (filtrate) paprastai užsilieka mažesni už bakterijas agentai bei nuodingosios medžiagos, tad pavadinimas ir buvo pritaikytas pagal lotynų žodį virus 'nuodas', apsiribojant to laiko turimomis žiniomis bei tyrimų priemonėmis. Dėl filtruojamo charakterio, virusai daugumoje ir tapo pavadinimi filtruojamais.

Išvaizda ir kitos savybės

Arčiau morfologiškai virusus pažinti susidarė galimybės jau panaudojant ultra-mikroskopines optines priemones — elektroninius mikroskopus (žr. išsamesnius aprašymus bei paaiškinimus Liet. Enciklopedi-

joj). Šiais prietaisais, kurie vėliausiais daviniais jau gali padidinti net šimtus tūkstančių kartų, galima studijuoti virusų dydį, formą, išvaizdą, išsidėstymo charakteristikas ir kt. morfologinius ypatumus. Klasifikuojant pagal pastebimas tipiškas savybes, virusų jau yra priskaitoma virš keleto šimtų rūšių. Dauguma jų sukelia ligas ne tik žmogaus kūne, bet ir gyvuluose, augaluose ir užpuola net kai kuriuos mikrobus (bakterijas).

Virusų dydis svyruoja tarp keleto ir kelių šimtų milimikronų (1 colis — 2,54 cm.; 1 centimetras — 10 mm; 1 milimetras — 1000 mikronų; 1 mikronas — 1000 milimikronų). Pačius didžiausius virusus galima patyrusia akimi matyti net paprastu mikroskopu, ypačiai panaudojant specialius nudažymo metodus. Pagal morfologiską išvaizdą virusai gali būti apvalios, sferinės, kūbinės, šešiakampės (heksagoninės), lazdelinės, spermatozoidinės, ar siūlelių formos. Tobulinant filtracijos bei ultracentrifugavimo metodus, pasiekiami vis tikresnis savybių nustatymas, ypačiai turint mintyje galimą dalelių deformaciją pasėkoj elektroninio mikroskopavimo procedūru.

Pagal cheminę sudėtį virusai rodo taipgi daugiau ar mažiau skirtingus ypatumus. Daugumai t. y. nukleoproteiniai (ribonukleolinių, timonukleolinių rūgščių) deriniai su įvairiaprocentiniais kiekiškais riebalinių (lipoidinių) ir cukrinių (polisacharidinių) medžiagų. Net tos pačios rūšies, bet skirtingų štamų virusai gali rodyti besikaitaliojančius tipiskumus kiekybiniu bei kokybiniu cheminiu medžiagų atžvilgiu. Išoriniai paviršiaus sluoksniai (žievė) yra paprastai sudaryti iš proteinų, o vidinė (centrinė) dalis — iš nukleolinių rūgščių molekulių, sistemingai išsidėčiusių 'laiptinė-spiralinė' sistemoj. Patys paprastieji ir mažieji virusai savo savybėmis primena negyvas baltymų molekulas, gi didesnieji ir sudėtingesnieji — gyvas būtybes, bakterijas. Pirmųjų patvirtinimui dar prisideda faktas virusų būvio kristalinė formoj (pan. kaip neorganinių druskų kristalai) pvz. tabako mozaikos virusai ir kt.

Ypatingos sąlygos reikalinga

Pagal iki šiol žinomus bandymus, virusai geriausia gali išsilaikyti, augti bei dauginis tik gyvų audinių ląstelėse, t. y. intraceliuliniai. Suteikus kultūrinis aplinkas terpėse naudojamos bakterijų kultivuoti, nors ir labai rūpestingai pridendant specialų nutritivų (maitinamų) medžiagų, iki šiol nebeganaama patenkinamų rezultatų. Kultivavimo būdų suradimui, paaukojant nepaprastai daug laiko, darbo energijos ir lėšų, 1954 m. amerikiečių tyrinėtojai Dr. Enders su asistentais (Dr. F. Robbins ir Dr. T. Weller) galiausiai pavyko surasti ekonomiškesnį (polio) virusų kultivavimo būdą, panaudojant beždžionių audinius. Susmulkintuose audi-

Laimingų

1963 Metų!

niuose atskiruose buteliuose bei steriliuose mėgintuvėliuose jau galima auginti įvairių rūšių virusus. Šie atsiekiami ypatingai daug įsteldyti prie išplėtimo Salko polio skiepijimo ir bendrai tolimesnių virusinių ligų tyrinėjimų.

Ligų sukėlėjai

Nors medicinos menas yra taip senas kaip ir pati žmonija, tačiau jos mokslo amžius paprastai skaičiuojama lik šimtmečiais ar vos dešimtims. Tas ypatingai matoma virusinių ligų tyrinėjimų raidoj. Šios ligos su daugiau ar mažiau tipiskomis žymėmis yra palikę istorijoj gilius pėdsakus jau nuo amžių, tuo kai patys sukėlėjai (virusai) pradėta pažinti tik prieš kelias dešimtis metų (poliomielitas, tymai, raulpės, gripas ir kt.). Nesumininti visų žiauriausiųjų šių ligų siautėjimų, sunku tepamiršti visai netolimos praeities 1918 m. influenzos epidemijas, palietusias šimtus milijonų žmonių įvairiose žemės rutulio srityse su arti 20 milijonų mirties aukų.

Patogenizės mechanizmas

Kaip virusai puola savo auką? Tinkamam supratimui čia reikalinga vadovautis citologijos, ultramikrobiologijos, chemijos ir kt. mokslų tiesomis. Stengiantis tai tobuliau išanalizuoti paskutiniu laiku nemaža patarnauja taipgi metodai su radioaktyviomis bei paženklintomis (label) medžiagomis, kurių pagalba galima sėkmingiau sekli studijuojamų medžiagų kelius ir koncentravimosi taškus. Išvadose vis aiškiau įrodoma, kad pati centrinė viruso dalis (frakcija), paprastai susidedanti iš nukleolinių rūgščių, yra kaip tik ligas sukkeliantis agentas.

Patekę pro nosį, kvėpavimo takus ar šiaip sužeidimo vietas, virusai puola įtams individualiai (selektyviai) mėgstamas ląsteles kaip pvz. polio atveju — tam tikras

nervinių audinių celes, infekcinio (virusinio) hepatito — jankų ląsteles ir tt. Enzimatinių procesų veikimo pagalba prasiveržia į ląstelių vidų ir ten pradeda vystymosi ciklą, paverždami ląstelės maistą bei energiją ir sutrukdydami normalią medžiagų apykaitą. Už tam tikro laiko iš užpultų ląstelių išsiplea tūkstančiai naujų virusų, ieškodami vėl naujų aukų. Tokio proceso pasekmė grandinėj jau pradeda reikšti liga, kurios sunkumas ir tolimesnė raida faktinai priklauso nuo virusų agresyvumo laipsnio, jų gausumo, susidarančių žalingų medžiagų veiklos ir žalojamų audinių fiziologinių sutrikimų.

Tačiau kaip ir visur gamtoje, taip ir ultramikroskopiniame pasaulyje, nuolatos vyksta pasikeitimai. Pačių virusų keitimasis (mutacija) agresyvumo ar priešinga linkme, gali būti išdava daugybės faktorių, kuriuose susekti ir išaiškinti prisieina epidemijų laiktarpiais. Virusai gali būti įvairiai paveikiami supančios aplinkos sąlygų: temperatūros kaitaliojimosi, rūgštingumo reakcijų (pH), saulės (ultravioletinių) spindulių, garšų (ultragarso) bangų, įvairių chemikalų ir tt. Britų tyrinėtojams dar 1937 m. pavyko įrodyti ir kai kurių virusų tarpusavę kovą. Nuo tos ar kitos rūšies virusų dominavimo gali daug priklausyti kitų gamtos būtybių likimas. Jeigu kovą laimi tam tikrą ligą sukkeliantys virusai, šie sparčiai hesisidaugindami puola sekančius aukus kaip pvz. žmogaus ir koncentravimosi taškais, gyvulius, augalus ir taip toje ar kitoj srityj pasireiškia epidemijos. Tas priklauso ne vien nuo atakuojančių sukėlėjų, bet taipgi ir nuo atsparumo laipsnio puolamų aukų. Karai, neramumai bei netvarka paprastai susilpnina sveikatos jėgas del nepakankamos mitybos, poilsio ir apskritai dvasinio įtempimo (neramumo) tuom sudarydami palankesnes sąlygas užpuolėjams.

Kaip kovojama

Jeigu virš pacituotas prancūzų posakis yra teisingas, reikalas vertė ieškoti kitokių priemonių žiaurioms pasėkom išvengti, t. y. išmokstant su virusais 'sugyventi'. Čia ateina pagalbon jau prieš šimtmečius pastebėti imunologijos mokslo dėsniai. Organizmo pripratimui panaudojama labai mažos dozės dažnai chemikalais ar kitais būdais susilpnintų ('primuštų') ar visiška užmuštų sukėlėjų. Sukėlėjų tam tikros proteininės medžiagos stimuliuoja (skatina) organizme gamybą globulininių prieškūnių, kurių užtenkami kiekiai padaro kūną atsparų (imunų) arba ne sibižantį tos ar kitos rūšies sukėlėjui. Taip imunizuotą individą sukėlėjai paprastai jau 'nekanda', nors jų būtų gausu aplinkoj. Imunologijos dėsniai su specifinėm išimtimis galioja atskirų ligų atvejams.

Vėliausiais daviniais susekama, kad virusų imunizuojančios (atsparumą sukeliančios) medžiagos randasi kaip tik jų kevalo (žievės) sluoksniuose; gi ligą sukkeliantis viruso kūno frakcija — centrinė dalyj. Taigi virusų agresyvumo laipsniui mažėjant, galima pasinaudoti net gana aukštomis gyvų virusų dozėmis imunizavimo tikslu. Šiuo principu remiasi dabartiniu laiku įvairiuose kraštuose masiniai naudojamas Sabin imunizavimas prieš polio. Imant imunizuojančią medžiagą per burną pilulėmis, saldinais, su sirupais, vaisių sūnka ir kt. Tačiau Salko skiepai kol kas laikoma saugiausiais, kadangi čia naudojama (chemiškai) užmušti ar 'primušti' virusai.

Ko siekiama

Kadangi imunitetą sužadinančios cheminės medžiagos faktinai randasi viruso periferiniuose sluoksniuose (žievėj), tolimesnių tyrimų tikslas yra kaip galint tobuliau išskirti (purifikuoti) tik pa-

Dienu Skeveldros

1.
Užėkime pas Tėvą Danielių. Kas jis? Jė garsas pasklido kilus dideliu kontroversiniam krikštijęs, tebėra žydas? Izraelio teismas nutarė, kad ne. Bet apie tai "Naujienu" skaitytojai jau esate painformuoti "N." 1-mo psl. redaktorius. As čia įsiterpiu tik todėl, kad... T. Danielius yra kone v-i-l-n-i-e-t-i-s. Mat, jo veikimas ir apsisprendimas įvyko Vilniuje ar Vilniaus krašte.

Trumpai: T. Danieliaus tėvai — Austrijos žydas puskarininkis ir Vokietijos žydė. Užsibuvo Lenkijoje. Šeimos kalba — vokiečių ir, žinoma, lenkų. 1939 m. Osvaldas (T. Danieliaus tikrinis vardas) baigė gimnaziją. Mokytojai siūlė kalbas (ypač hebrajų) studijuoti. Bet Osvaldas Rufeisenas kaip sionistas ruošėsi išvykti į Palestiną. Bet karas. Pasimeta su tėvais, ir atsiduria kartu su jaunesniuoiu broliu Vilniuje. Brolis pro D. Britanijos konsulatą Kaune išvyksta Palestinon. Osvaldas laukia vizos. Lietuva okupuojama. Osvaldas užfinkamas "Kibuce" (sionistų kolektyviniai vedamame ūkyje — pasirošime Palestinai atkurti!). 1941 m. vokiečių žandarų sugaunamas Vilniaus gatvėje ir uždaromas į ghetą. Dirba Wehrmachtui. Vėl suklūna į gaudynes. Pasislepia. Nuplėšia žydų gėdos lapą ir bėga. Dirba Vilniaus apylinkėse pas ūkininką. Vėliau gelbi gudas veterinorius. Po to Myriuje "įsukamas" į vertėjus. Vietos žandarų vadeiva pamėgsta Osvaldą. Nori įsūnyti. Per vadeivą gauna žinią, kad Myrius ghetas nutarta likviduoti. Tada Osvaldas aprūpina brolius žydus ginklais ir pagelbi pabėgti. Iš milžiniškos masės teatsirado vos apie 300 rizikantų. Ir vienas žydas iskundžia žandarams, kad viso to vykdytojas yra Osvaldas. Areštus. Pabėga. Pasislepia girioje. Po to prieglaudos beldžiasi į vienuolyną Myriuje. Ten praslapstomas kone 1½ metų. Įspecializavo megzti.

Atėjo 1944 metai. Artėjo naujas okupantas. Osvaldas įsijungė į lenkus partizanus. Kartą vos rusai nesusaudė: po vokiečių sunesiotais viršutinais dėsniams su specifinėm išimtimis galioja atskirų ligų atvejams.

Atėjo 1944 metai. Artėjo naujas okupantas. Osvaldas įsijungė į lenkus partizanus. Kartą vos rusai nesusaudė: po vokiečių sunesiotais viršutinais dėsniams su specifinėm išimtimis galioja atskirų ligų atvejams.

Čias imunitetui reikalingiausias frakcijas. Šiuo būdu susidaro galimybė sukcentruoti kuo daugiau vertingų specifinių agentų ne tik prieš bet kurią vieną, bet keletą ligų, tuom vienu 'šatu' suteikiant reikalingas imunizuojančias medžiagas. Čia turima mintyje ne tik poliomielitą ar gripą bei slogas, bet ir atskirų vėžių atvejus, turiančius etiologinio sąryšio su virusais. Kaip sėkmingos šios priemonės pasirodys praktikoje, parodys ateities stebėjimų rezultatai. Iš kitos pusės realybė paguminti virusus iš sudedamų cheminių medžiagų jau atveria galimybes negyvusius gamtos elementus paversti gyvais vienetas (būtybėm), kas gali revoliuciniai ir iš pačių pagrindų sukresti iki šiol nusistovėjusias mokslinių tiesų bei teorijų tvirtoves.

Idomesni lit. šalt.: Viruses 1958; Die Entwicklung der Virusforschung und ihre Problematik, R. Doerr, 1938; Les ultravirus des maladies humaines, C. Levaditi, 1948; Opredelel virusov čeloveka i životnich, V. M. Zdanov, 1953; Electron Microscopy, R. W. G. Wyckoff; Progress in Medical Chemistry, G. B. West, 1962; Viruses and the Nature of Life, Stanley & Valens, 1961.

Baranovičius, Osvaldas apdovanojamas jv. medaliais ir — pasiūloma stoti į NKVD. Vos išsilus dideliu kontroversiniam klausimui: — Ar žydas, apskritijęs, tebėra žydas? Izraelio teismas nutarė, kad ne. Bet apie tai "Naujienu" skaitytojai jau esate painformuoti "N." 1-mo psl. redaktorius. As čia įsiterpiu tik todėl, kad... T. Danielius yra kone v-i-l-n-i-e-t-i-s. Mat, jo veikimas ir apsisprendimas įvyko Vilniuje ar Vilniaus krašte.

Osvaldas Rufeisen, dabar — Tėvas Danielius sako: — Mano tikėjimas — katalikų, bet mano kilmė yra žydiška, ir aš visuomet būsiu žydas. As nesu kurios kitos tautybės nei pilietybės. Deja, kitaip mano Izraelio teismas.

T. Danielius vieno tėvynainio paklaustas susimtgė ir tarė: — O, kaip norėčiau dar bent kartą išgirsti Vilniaus varpus...

2.

"Liter. ir Meno" Nr. 49 skaitome M. Sluckio str. "Jauniesiems — sau — vyresniems". Čia viena pastraipa:

"Mes atsimename tą laiką, kai vienos asmenybės kultas užgoždavo žmogų daugelyje knygų, o — prisipažinkime! — neretai ir rašytojo galvosenoje. Vietoj žmogaus kartais būdavo kuriamas didingas stabas arba nelakus žmogutis — "sraigtelis". Gal būt, didžiausius nuostolius patyrė mano karta, po karo audrų ir baisių sugriovimų ėjusi į literatūrinį darbą kaip į romantinį žygi. Mums nestigo polėkių ir nuoširdumo: gyvenimiško patyrimo ir meistriskumo — stigo, sunkino brensimą kulto varžtai. Deja, žiūrėti į žmogų mus mokė arba labai abstrakčiai, atsijai nuo prieštaringos tikrovės, arba siaurai, praktiškai, pro angą, primenančią doto ambrazūrą. Dabar iš naujo pradedame įsižiūrėti į žmogų, į jo rankas, kvėpiančias darbu, į jo raukšles, kurios čia nuo juoko, čia nuo sielvarto ar rūščių darbų bei pergyvenimų įsigrauzė".

Bet... M. Sluckis — antistalinistas vėl... stalinistas, kai žvelgia į laisvąją galvoti bandančius rusų grupę. Geras žvalgas. Kai bolševikai įsiveržia į

"...pasitaiko, deja, jaunų literatų su atrofuotais jutimais organais, bandančių kurti kažkur už gyvenimo tėkmės ribų, be glaudžiausio sąlyčio su dabartimi, joje vykstančiais pakitimais. Pasitaiko ir "vyresnių", linkusių atsiminti tik tas alyvas, kurios žydėjo jų jaunystėje, baigiant septynioliktus ir pradendant aštuonioliktus". O gal jau išvestos naujos alyvų ir chrizantemų rūšys, gal švelnesnės gėlių spalvos ir kvapai?"

Pasirodo, kad anapus geležinės uždangos tarp literatūros cenzoriaus nėra neutralios zonos.

3.

Dar daug temų, ir daugiau jų kaip 1962-ųjų metų dienu. Bet tarp jv. užrašų ir iškarpu išnyra seno "Naujienu" nr. tiesa:

— Yra vienas tarpas, kuri mes kiekvienas galime su naudą sau ir kitiems užvožti. Tas tarpas yra tarp nosies ir smakro".

Taigi, —

Laimingų 1963-ųjų!
J. Cičėnas

PEARL S. BUCK

Tiltas, per kurį reikia pereiti

Penktą valandą ryto aš stajigai atvėriau akis Tokio viešbučio kambaryje. Pabudau su jausmu, lyg mane kas būtų pašaukęs. Bet aš jokio balso negirdėjau. Gulėjau toliau nejudėdama lovoje, išiklausydama, kažko laukdama su vidurinio įsitikinimu, kad kažkas lyg nori mane pasiekti.

Be 15 šeštą suskambėjo telefonas. Aš tuoj supratau, kas bus man pranešta. "Is užjūrio, prašau", — išgirdau balsą: "Is USA, Pennsylvania".

Mano dukters balsas atėjo iki manęs per tūkstančius mylių žemės ir vandens.

"Ar tu, mama? — paklausė ji."

"Taip, brangioji!..."

"Mama, aš tau noriu kažką pranešti", — ir čia jos balsas užsikirto. Po to ji pasakė tvirtu balsu: "Mama, tetė aplėdo mus šį rytą. Miegodamas".

"Aš taip ir maniau, kad tu man apie tai praneši".

Kaip tu galėjai žinoti, mama?"

"Visai paprastai — žinojau".

"Ar pavyksi namo?"

"Šiandien su pirmuoju lėktuvu."

Dar pasisakėme po kelis žodžius. Širdis kalbėjo širdžiai — ir pakabinau telefono ragelį. Toji diena, kurios aš taip bijojau — atėjo. Mane apėmė vienatvės jausmas. Vienu momentu užėjo ilgesys — o, kad aš nebūčiau jau apleidusi, kad aš būčiau galėjus būti tenai, kada jis išėjo. Tas mintis aš pastūmiau į šalį.

Aš apie tai tariasi išvažiudama su mūsų gydytoju. Tada buvau pakviesta atvykti į Japoniją, darbuotis prie filmavimo mano veikalą "Didžioji banga". Bet ar aš galėjau palikti namus tokiu sunkiu momentu? "Važiok", pasakė daktaras. Tas gali tęstis ilgas metas, tas gali atsitikti ir rytoj. Jūs turite gyventi taip, kaip iki šiol gyvenote. Kada tas atsitiks ir kaip tas atsitiks — jūs nieko negalėsite padaryti, kad to gelėtumėte išvengti".

Paskutinius septynis metus po pirmojo paralyžiaus tas vyras, kurį aš taip gerai pažinojau, kaip savo švelnų vyrą, mielą palydovą, pasidarė visai kitu žmogumi. Pasitikinimas vaikas, bejėgis kūdikis. Nors jis vis dar buvo švelnus ir kantrus, kaip visados, išlėto pradėjo nykti tarp mūsų bendrumas ir ryšiai, nes jis buvo nustojęs kalbos, jo regėjimas buvo sutrikęs, o smegenys dirbo tikrai jam bemiegant.

Lėktuvą paėmė mane iš Tokio apie vidurnaktį. Visą dieną draugai buvo su manim, ir jie siuntė mane savo meilumui ir užuojautai.

Dabar, pirmą kartą po šio rytmečio, aš pasijutau vieniša. Sielvartas negali būti palengvinamas. Bet jau prieš daugelį metų aš supratau, kad visą reikia priimti ir susitaikinti. Pirmasis žingsnis — visai paprastas, pasiduoti visadariusiai naujai situacijai. Tai yra dvasinis, bet jis prasideda per kūną.

Štai aš su juosta pritrivintai prie savo sėdynės lėktuve; aš sąmoningai pasidaviau savo kūnui, kiekvienam savo kūno raumeniui, kaulais. Aš nusitofau rezistavusi, kovojusi. Tegul būna, kas turi būti. Aš nieko negaliu padaryti, kad pakeistų tą, kas jau yra įvykę.

Prisiminiau tą dieną, kada susitikau su Richardu Walsh'u prieš 25 metus Montrealyje. Jis tada buvo mano rašyto leidėjas, o aš buvau ką tik iš Kinijos atvykusi. Nors aš pažinojau jį šiek tiek iš jo laišku — jis rašydavo labai žavius ir turiningus laiškus, kokių aš niekadados nesu skaičiusi. Aš pamačiau jį tada pirmą kartą Montrealyje, nuo

saulės nudegusiu veidu ir su nepaprastai mėlynomis akimis. Aš buvau tyli, kaip paprastai savo nedrąsime, bet jis buvo lengvas ir laisvas savo elgėsyje, koks jis būdavo visuomet ir su visais. Kaip neįtikėtina, galvojau aš dabar, kad visoje savo gyvenimo pusėje aš visai nežinojau, kad toks egzistuoja. Abudu buvome peržengę savo pirmąjį jausmą, kada susitikome. Ir abudu buvome lyg atsisakę (režgnavę) nepatenkinančių savo darbo srityse.

Aš jo tvirtai atsisakiau New Yorke, Stockholme, Londone, Paryžiuje ir Vienoje, ir tada aš sugrįžau atgal į Kiniją. Bet kai kita pavasarį nvykau vėl į New Yorką aš savo pažiūras sugrioviau, ir mes apsidėme. Aš žvilgtelėjau į laikrodį — buvo trečia valanda ryto. Mano mintys, negalėdamos sutikti su taja didėle mano gyvenimo permaina, pradėjo skrajoti apie amžinybę. Jeigu mirtis yra tikrai gyvenimo pakeitimas, tai kas yra tasai pakeitimas? Jis tai jau žinojo, o aš ne. Jis mirė miegodamas. Vienu momentu jis buvo gyvas, o kitu jau miręs.

Kaip greitai tas pasikeitimas įvyksta? Kur tu esi? Ar tu žinai, kad aš esu čionai, aukštai viršum žemės? Ar ir tu esi su manim? Ar tu esi sapnavisatos erdvių ribos?

Aš siunčiau savo klausimus tamsiai nakčiai, ir štai vėl juos grįžinau į save, haimėje. Tikrumoje, aš nenoriu žinoti teisybės. Jeigu jisai egzistuoja, tai pats mano laukiamas būtų man nepakeliamas. Ir taip pat aš negaliu prileisti minties, kad jis neegzistuoja. Aš pabandyčiau patį kaip nors tą klausimą išspręsti. Jeigu aš būčiau teis, manydama, kad mes "būsime", kad nėra nebūties, tada mano pirmtiniai žodžiai, kada aš tenai įžengsiu, bus ištarti su meile ir triumfu: "Štai aš esu. Dabar mes žinome".

Ankstyvo ryto, aušros šviesa buvo stebuklingai graži. Mes lėkėme į saulėtekį, į šviesos bangas iškilusias viršum banguojančių situetų mūsų planetos.

Patarautoja atnešė mums vaisių sunkos.

Yra kiek nusiramimo tame paviršutiniškame ir organiniame reikale ir būtinybėje žmogui valgyti, gerti, praustis ir rengti savo kūną.

Pasiziūrėjusi į veidrodį, aš pamaniau, jau niekadados nebesirūpinsi savo išvaizda, nes jau niekadados neišgirsiu jo žodžių, pagiriančių mane. (Tikrai, aš niekadados netikėjau, kad aš esu tokia, kaip kad jis man kalbėjo; bet, kaippo moteris, mielai klausydavau jo pagyryų).

Kaip paprastai, aš susiūkavau savo ilgus plaukus. Tie plaukai buvo man tikras vargas. Kai buvau maža, mano motina suko mano geltonus lokonus. Vėliau pradėjo pinti kasas. Aš taip laukiau, kada pagaliau užaugsiu ir galėsiu savo plaukus nukirpti. Ta aš ir padariau. Bet vėliau ir vėl pradėjau auginti, nes jam pagiko ilgi plaukai. Dabar aš juos vėl nusikirpsiu, nes jis niekadados manęs nematys — ir štai aš supratau tuo pat momentu, kad aš to niekadados nepadarysiu. Nors mano plaukai jau buvo dabar nebe auksas, bet sidabras.

Tuo tarpu jau visi keleiviai lėktuve buvo pabudę. Anksčiau ar vėliau, mes kalbėsime. Dabar aš žinojau, kad ir žmonių minios apsupta, aš visados jausiuosi vienatvėje.

Prisimenu, kaip lengva ir gera būdavo keliauti su juo. Jis visados žinodavo, kur ir

kas vertinga buvo mums pamatyti. Ir keliaudavau su juo tokia laiminga ir berūpestinga. Koki gražūs buvo tie visi metai, kuriuos mudu praleidovome kartu.

New Yorke mes adoptavome (įsūninome) du pirmuosius kūdikius ir pradėjome šeimą tėvišką gyvenimą. Jo noras buvo turėti didelę šeimą ir, metams slenkant, mes pamažėle užginome tris sūnus ir šešias dukteris. Ta jauniausioji, tokia miela, pusiau amerikoniškas atvyko į mūsų šeimą prieš vienuolika metų.

Mudvieji svajonė gyventi kaime virto būtinybe. Mes persikėlėm į ūkį Penssylvanijoje. Tenai jis mokė vaikus tenisą lošti, beisbolą ir golfą, taip pat plaukimą ir jodimą.

Atsirėmusi galvą į kėdę, prisiminiau tą visą, šypsodamasi pati sau. Nepaprasta ramybė, šilta ir gyvybinga, pripildė mano visą esybę.

Išgirdome pranešimą, kad jau greitu laiku lėktuvus nusileis New Yorke. Tuojau aš ir vėl turėsiu susitikti su savo draugais ir savo šeima. Ir to momento aš pabūgau, aš nenorėjau to pasimatymo. Čionai lėktuvu kajutėje aš jaučiausi daug lengviau tarp žmonių, kurie nieko nežinojo apie mano kelionės reikalus.

Aerodrome mane pasitiko dvi suaugusios dūkros. Aš pažvelgiau į vieną ir į kitą veidą — ir visa, ko aš taip bijojau, sutirpo ir išnyko iš mano širdies. Pajutau, kaip miela būti su tais, kurie mane mylėjo ir kuriuos aš pati mėlėjau. Važiuojant į Penssylvaniją, klausiausi ištekėjusios dukters pasakojimų. Tąjį rytą, kaip ir kiekvieną dieną, dukte su savo trim mažais vaikais atėjo į mūsų namus. Vaikai užsilipo ant jo lovos ir pabučiavo jį labai ryti. Jie visi paliko jį, ir kai po trumpos valandėlės jis sugrįžo prie jo — jis jau buvo miręs.

Istorija buvo tokia paprastai, kad aš ramiai galėjau jos klausytis.

Mūsų auto jau įvažiavo į žinomą artimą kelią. Namuose manęs laukė mieli žmonės, kurie man savo darbais padėdavo ir laukuose, ir namuose, ir įstaigose. Taip pat iš visų šalių susirinko visi mūsų vaikai.

Jis gulėjo su savo ramiu ir pajaučėjusiu veidu bibliotekoje, tarp savo mylimų knygų.

Pradėjome ilgą kelionę į karpines, į New Yorką, kur buvo palaidoti jo tėvai.

Čionai aš turiu stabtelėti, prisimindama vieną dalyką: pro automobilio užpakalinį langą aš mačiau ilgą eilę lėtai slenkančių juodų automobilių. Savo prisilėgime ir liūdesyje, pačiame procesijos gale aš pamačiau dvi didesles ryškias raudonos spalvos auto mašinas. Aš jas tuojau pažinau: viena priklausė mano sūniui antroji — žentui.

Aš atsiminiau, kada juodu atvežė tas savo mašinas, kad pasigirtų ir mus visus nustebintų tada, kai aš buvau pasirengus kelionei į Japoniją. Ir štai dabar tos mašinos buvo kaip gyvos ir švietė rytmečio saulėje.

Aš supratau, kolėl jie tai padarė, ir mano širdis tirpo ašarose ir šypsenoje. Kaip gaila, pamaniau sau, kad jis negalėjo matyti tų divėjų raudonų mašinų, kurios šią liūdną valandą norėjo jį pagerbti. O, kaip jis būtų pasijukęs. Kodėl aš pasakiau: būty? Gal jis yra kur nors ir mato ir šypsoi. Tas visa yra galima, ir aš laikysiuos to savo nusistatymo, kol... Mūsų kunigas pasakė pamokslą apie ramybę ir susitaikymą su likimu. Mano sūnūs ir žentai stovėjo šalia manęs. Dukterys palydėjo atgal į automobilį.

O, toji tyloji paskutinioji

AR NORĖTUM, KAD TAVO VAIKAS BŪTŲ BRAIŽYTOJAS?

Tokį klausimą skaičiau viename amerikiečių žurnale. Tai buvo straipsnis — skelbimas, raginas jaunikačius pasirinkti braižytojo profesiją. Kai tą antraštinį klausimą perskaičiau, paties straipsnio dar neperskaitęs, atsakiau — ne, nenoriu; tegul būna vaikas geriau inžinierium, negu braižytoju!

Tačiau visi inžinieriais nebus, be braižytojų šiandieninis gyvenimas neapsieis, tad, jei vaiką mokslan leisti neturėčiau iš ko, jei vaikas pritingėtu mokytis — patarčiau stoti braižytojo darban.

Braižytojo vardas, braižytovalandėlė, kada turėjau palikti jį vieną tenai.

Ir tas sugrįžimas į namus, kurie man pasidarė dabar toki tušti. Apie tai negaliu nei kalbėti.

Galui tikrai pasakyti kitoms moterims, esančioms tokioje padėtyje, kad toki momentai iš tikrųjų yra neišvengiami. Jie turi būti išgyventi.

Viena našlė pasakė man: "Toliau jums nebus geriau, o eis vis blogin".

Aš visados sugrįžtu į tuos namus, kaip į uostą, iš visų šalių, kur begyvenčiau. Bet tie namai jau nebe tie ir jau niekadados nebus, kaip buvo.

Tai ne tiesa, kada sako, kad ne vienas žmogus nėra vienišas.

Po kelių savaitių aš sėdau prie darbo — prie savo raštų. Bet man nesisekė. Mano mintys, paskendusios atsiminimuose ir klausimuose, neleido man susikaupti kūryboje, nei galvoti apie kitų žmonių gyvenimo problemas. Man reikėjo tada tokio darbo, kuris turėjo būti atfiktas, dėl kurio aš turėjau anksti keltis ir eiti į paskirtą darbavietę.

Todėl aš nutariau grįžti atgal į Japoniją, į žvejų kaimelį Kitsu ir prisijangti vėl prie savo kompanijos, kuri filmavo veikalą.

Mano dienos Kitsu kaime ejo darbingoje ir nustatytose tvarkoje. Kiekvieną rytą aš turėjau vieną valandą laisvą. Eidavau pajūrio krantu lygi status kalno, į kurį galima buvo užlipti akmeniniais laiptais. Ant to kalno viršunės buvo tuščia akmeninė koplytėlė, seniau buvusi Shinto šventovė. Tas plotas buvo aptvertas žema siena, o reginys iš ten buvo jūra ir kalnai ir dangus.

Aš tenai susiradau sau nišą. Inžinierius, architektas ar projektotojas (designer) duoda braižytojui pagrindinius skaičius, pagrindinį aprašymą (specifikaciją), projektą bei skečus, o braižytojas turi padaryti tikslius planus ar gaminius medžiagą ar patį daikto brėžinius, dažnai net gamybos procesą parinkdamas. Šiandien braižytojai pasidarę specialistais. Vieni dirba aeronautikos srityje, kiti elektronikoje, mechanikoje, statyboje, geologijoje, architektūroje, žemėlapių gamyboje etc. Labai plati braižytojų darbo sritis yra vamzdžių pravedimas chemijos fabrikuose, rafinerijose bei šiaip pramonės ar kituose namuose.

Pagal Darbo departamento statistiką 1959 m. sausio 1 d. Amerikos pramonėje dirbo 195,200 braižytojų, o 1960 m. sausio 1 d. jau pramonėje su teikė darbo 210,000 braižytojų. Į šią statistiką neįtraukti tie braižytojai, kurie dirba privačių inžinierių ir architektų firmose, statybos kompanijose, federalinės bei steito ir miestų valdžios įstaigose. O tokių braižytojų Amerikoje yra dar daug tūkstančių. Apie 10% braižytojų yra moterų.

Braižytojo darbą jaunas žmogus gali gauti vos aukš-

tesniąją mokyklą high school baigęs. Bedirbdamas įgaus patyrimą ir išsilavinimą. Geriau ir greičiau darbe pakyla tie, kurie aukštesniąją mokyklą baigę bent porą metų pasimoko universitete, imdami brėžimo kursą bei mokosi specialioje technikos mokykloje. Avansuoti galimybės plačios. Daugelis jaunų amerikonių, kurie dėl kurių nors priežasčių aukštesnio mokslo negavo, braižytoju bedirbdami lanko vakarines mokyklas ir per keletą metų pasiekia projektotojo (designer) pozicijos ar net ausigundo inžinieriją baigti.

Jauno, vos pradedančia, braižytojo atlyginimo vidurkis yra tarp \$300-350 mėnesiui, po kelių metų gero braižytojo atlyginimas gali pakilti iki \$700-800 mėnesiui. Braižylos vedėjas (supervisor), kurio gali būti amsu ir be inžinieriaus laipsnio, bet su gera patirtimi, metams gauna iki \$15,000.

Nemažai Amerikoje yra braižytojų, kurie darbe praktikos įgavę, imasi savarankaus biznio. Pagal kontraktus apsilma įvairioms įstaigoms bei įmonėms brėžinius padaryti. Tokie braižytojai samdomsi sau pagalbininkus ir geros sekms atveju varo biznį labai plačiai.

Kaip ir kiekvienas darbas, taip ir braižytojo darbas turi ir neigiamų ypatybių. Kai kas, kiek ilgiau braižyloje padirbėjęs, ima dejuoti akimis. Kiti, kurie mėgsta vieną ir toj pačioj pozicijoje susilenkę prie braižybos lentos dirbti, gali iškreipti kūno figūrą — įgauti kuprą. Tačiau dabar moderniosios braižybos lentos (stalai) rankenos ar kojos pedalo paspaudimu gali būti paaukštintos, pažemintos bei vertikaliai ar horizontaliai nustatytos, taip, kad braižytojas kiekvienu momentu gali stalą prisitaikyti kaip patogiau. Gali sėdėdamas ar stovėdamas braižyti. Pozicijos keitimas apsaugoja nuo nuovargio. Bendrai, braižylos darbo ir higienos sąlygos yra geros.

Jaunolis, kurs mėgsta braižyti, kurs šiek tiek domisi mechanika, kurs yra kruopštus ir gali dirbti sistematingai bei kreipia dėmesį į smulkmenas — gali tikėtis braižytojo profesijoje padaryti gerą pažangą. Keletos didesnių braižyklų darbą stebėjus, reikia pasakyti, kad braižyloje vyravauja jauni žmonės. Vyresnio

amžiaus pasiekusieji tiek pažangos padaro, jog pereina į projektavimo bei į "čekerio" (brėžinių tikrintojų) darbą, o ne retas amerikonas, kaip minėjau, braižytojo darbą bedirbdamas, įsigyja inžinieriaus laipsnį. Vienoje braižyloje dirbome viename kambaryje 120 braižytojų. Iš jų tik 10 tebuvo persirite per 45 metų amžių. O iš tos "senių" dešimties tik du čia gimę amerikona, gi kiti aštuoni naujieji atveiai įvairių tautybių (rusai, latviai, estai ir lietuviai, prieš 3—4 metus braižytojo darbą tepradėję. Iš kitų 110 braižytojų daugiausiai buvo jaunuolių iki 20 metų ir vyrų iki 30—35 metų. Moterų ir merginų — 6.

Kompanijos, kurios paskleidė amerikoniškojį spaudididžiulius skelbimus, ragindamos jaunuolius imtis braižytojo profesijos, atrodo, daro gerą darbą, nes tuose propagandinuose straipsniuose braižytojo darbas ir jauno žmogaus perspektyvos nušviestos gan teisingai. J. Klauseikis

Attention Motorists
All Types of Body and Fender Work and Repairs, Painting, etc. Open daily 4 to 6 — Sat. 11 to 12
1st Class Work and Low Prices
VOLKS GARAGE
Specializing in Volkswagen's
108 E. 22nd St., Chicago Heights, Ill.
Phone SK 4-5743
Please mention this ad.

VENETIAN BLIND LAUNDRY
24 HOUR SERVICE
Retaping Re-cording
Repairing Repainting
New Custom Made Blinds
World Building Maintenance Co.
854 Desplaines Av. Forest Park
F0rest 6-0054 or AUstin 7-9774

CHICAGO'S SVARIAUSIAS IR MODERNISKAUSIAS DARZAS
BUČODARZAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
63rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

COAL
FUEL OIL
VANDER WAGEN
4552 3605
W. 63rd St. W. 63rd St.
PO 7-8020

"NAUJIENOS" KIEKVIEŠO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išitikus, neturėsite jokių nemalonių.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5206
Generaliniai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

DONALD PETKUS ANTHONY PETKUS

A. PETKUS & SŪNUS
NAUJA KOPLYČIA
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
(Maplewood gatvės kampas)
GRovehill 6-2345 TOWnhall 3-2108

Pilnas laidotuvių aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiom koplyčiom, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$945.00; \$975.00; \$990.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti koplyčioje.

GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS MASINOMS PASTATYTI AIKSTĖ
Lietuviams teikiama šios rūšies aptarnavimas 30 metų.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

DAILĖS PARODOS CHICAGOJE

Findlay galerija

Findlay galerija, 320 So. Michigan ave., surengė Edouard Goerg iš Paryžiaus tapybos parodą, kuri atkreipė mūsų dėmesį. Jo spalvingos ir fantastinio pobūdžio drobės rodo, jog jis artimesnis Odilon Redon ir Bredin grupei. Jo koloritas vibruojantis, turtingi niuansai, bet negalima jo laikyti impresionistinės mokyklos atstovu. Jis nepriklauso nei aniams, nei ekspresionistų grupėms. Kiekviename Goerge tapinyje gausu figūrų, kurios, rodos, paveikslė gyvena — sprendžiama žmogaus dvasios problemos — vienu, liūdesys ar pavaizduota nerūpestingi jaunuolių veidai.

Goerg gimė Sydney, Australijoje 1893 m. Kai jo tėvai persikėlė į Londoną, o vėliau — į Paryžių, sūnus įstojo į Academie Ranson. Pirmojo pasaulinio karo drama, kurioje ir jam teko dalyvauti, atsiliepė jo kūryboje.

Žinomas meno kritikas Waldemar George, apie Goerge kūrybą sako:

“Goerg dabar nugali problemą, pavaizduodamas nemirtingą jaunystę. Jisai atrado pavasarį... Bet ta karalystė, į kurią jis įžengė, atskleidžia visą eilę spalvingų polikromatinių kūrinių, — naują kūrybą, realybę, kuri pulsuoja spalvų ritmu, kas ir paveikia mūsų jausmus, — perkelia į kitą pasaulį”.

Goerg yra Legion de Honneur viršininkas, Ecole des Beaux Arts, Academie la Grande-Chaumiere profesorius ir daugelio kitų meno organizacijų viršininkas.

xxx

Grigory Gluckmann taip pat Findlay galerijoje išstatyta kelių rimtų realistinių, bet ne komercinių tapybos kūrinių, — figūrų. Gluckmann gimė Vitebske, Baltgudijoje 1808 m. Studijavo Maskvos Meno akademijoje. Po Pirmojo pasaulinio

karo išvyko į Vokietiją. Gyveno Paryžiuje, o 1941 m. atvyko į JAV. Čia plačiai pasireiškė meno gyvenime. Dalyvavo parodose Salon des Tuileries, Salon d'Automne ir kitur Paryžiuje. Amerikoje — tokiose parodose, kaip Carnegie International, Chicagos Meno Institute ir t. t. Gluckmann, kaip ir Degas, pamėgo baletą žanrą. Skirtumas tarp jų dviejų toks, kad Degas buvo impresionistinės mokyklos atstovas, o Gluckmann anksčiau išėjęs akademinį mokslą, ilgesni laiką pasiūko “akademikas”. Gluckmann šiltas koloritas, žmogaus kūnas išbaigtai nušifnuotas, kuomet Degas koloritas švelniai pilkšvas, balerinių grakščios figūros teatrinėje atmosferoje, kuomet Gluckmann daugumoje solo kompozicijos. Gluckmann turi tarptautinį meno pasaulyje pripažinimą.

LIETUVIAI ALL-ILLINOIS PARODOJE

Praėjusį rudenį Conrad Hilton viešbutyje (3 aukštas) buvo atidaryta senos menininkų organizacijos vad. The All-Illinois Society of the Fine Arts, Inc. paroda. Seniau, bent prieš 36 metus, ši organizacija turėjo gan gerų parodų, nes jai priklausė visa eilė stambių vardų. — Chicagos meno instituto profesorių ir pirmieji portretų tapytojų. Dabar tie žymūs asmenys jau mirę, kiti iš organizacijos pasitraukė. Nors narių yra nemažai, bet parodos kasmet darosi silpnesnės. Šioje parodoje stipresniais darbais pasirodė lietuviai dailininkai: Antanas Cooper (Skupas), Br. Murinas su gana gera akvarele, Mikas Šileikis ir, berods, daugiau lietuvių nėra, kuomet seniau ir lietuvių daugiau dalyvavo.

Reikia pastebėti, kad ir pačios viešbučio patalpos dailės parodomis nėra tinkamos. Vadybė pažadėjo duoti parodoms patalpą naujai pristatytame viešbučio gale, bet tai dar nepadarė. Bendrai paėmus, ši paroda ne tikrai negausi darbais, bet ir nėra aukšto lygio.

Paroda baigsis kovo mėn. pradžioje.

ALF. DARGIS

“Susijungimas”

Chicagos Meno Institute ketvirtadienį, sausio 10 d. 3:30 v. popiet iki 9:30 v. vakaro, atidaryma visos Amerikos dailininkų meno paroda. Paroda bus pirmame aukšte, ten, kur buvo Versalio paroda. Ši paroda pavadinta: “Directions in Contemporary Painting and Sculpture”. Tikime, kad ši, 66-oji kasmetinė Amerikos dailininkų paroda, parodys tam tikrą “skersplūvį”, atseit, kuria kryptimi menas eina ir kokios perspektyvos ateičiai. Paroda sudaryta tikrai iš pakviestų, moderniosios krypties dailininkų, kurie yra aktyvūs, ypač naujo praeiglo.

VISOS AMERIKOS PARODA MENO INSTITUTE

— Dail. Alfonso Dargio tapybos paroda (su 12 darbų) lietuvių finansinėje įstaigoje Standard Federal Savings & Loan Ass'n. patalpose (Archer ir Sacramento gat.). Dail. Dargio paroda įvyko praėjusį pavasarį Čiurlionio Galerijoje Chicagoje.

Laimingų Naujųjų Metų visiems kolegoms ir skaitytojams.

derniosios krypties dailininkų, kurie yra aktyvūs, ypač naujo praeiglo.

GRES GALERILIOJE

dabar vyksta Rajmund Ziemskio paroda, kuri baigsis sausio 15 d. Gres galerijoje vasarą vyko dail. K. Zapkaus paroda. Adresas: 49 E. Oak St. Valandos nuo 10:30 ryto iki 5:30 v. p. Sekmadienį ir pirmadienį uždaryta. Ziemski yra nuosaukis modernistas.

— Dail. Alfonso Dargio tapybos paroda (su 12 darbų) lietuvių finansinėje įstaigoje Standard Federal Savings & Loan Ass'n. patalpose (Archer ir Sacramento gat.). Dail. Dargio paroda įvyko praėjusį pavasarį Čiurlionio Galerijoje Chicagoje.

Laimingų Naujųjų Metų visiems kolegoms ir skaitytojams.

Tikra tiesa

Labiausiai veltui praleista diena yra ta diena, kurią nebuvo juoko.

— Draudžiama duona sukelti apetitą.

— Kas kitam grasina, tas pats bijosi.

— Ausys dažnai patiki kitiems, bet akys tik pačios sau.

— Nėra tokio dalyko kaip reikalingas žmogus.

— Kiekvienas nusiskundžia

dėl savo atminties, bet nė vienas nesiskundžia dėl savo nuomonės.

— Ateitį daro viltis.

— Griūnama tik ton pusėn, kurion atsiremiamas.

— Laimingas yra tas, kurs pats manosi toks esąs.

Mr. JAMES
HAIR STYLIST
1622 W. 47th St.
One door West of the Peoples Theatre
HOLIDAY SPECIAL
Silver Blonde \$10.50 including set
Tint touch up \$7.50 including set
BRING THIS AD WITH YOU
BI 7-1188 — BI 7-1190
Open til 9 P. M. 6 days a week

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

NAUMĖ LIONAITĖ
MIELI LIETUVIAI!
Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėję, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klajoję, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime “Naujienoje”.
Mes norime atvykti į Jūsų namučius ir papasakoti jums savo šurpulingus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tals laikas esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravinę, geruosius Ardenus, mūsų gimtinę — Zvyrne, tų laikų Lietuvą ir didingas “Trijų Rožių šventės” apeigas.
Mūsų kelionė į Jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Prisijūdami ar sumokėdami “Naujienoms”, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, ILL. leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.
Iki mielo pasimatymo,
NAUMĖ LIONAITĖ

Sunbeam Party Grill
automatic electric
Model 870
\$22.75
Makes package mixes easier than ever to use
Makes every meal time party time
Makes fabulous hors d'oeuvres and fancy dainties for the most exacting guests
Bread + filling (even left-over) + 90 seconds for 12 delicious taste treats

Lady Sunbeam Hair Dryers
controlled heat
Hatbox Model ZB
New hatbox styled, zipper case
So quiet you can talk on the phone
Deluxe Model DHD
Special nail-drying opening in base
Portable—easy to carry
Standard Model HD-8A
Petite styling—case to store or carry
Hot, medium, warm, cold drying temperatures

MODEL # ZB	\$23.07
" # DHD	\$22.37
" # HD3A	\$13.97
" # AP16	\$20.97
" # 870	\$22.75

real coffee—faster than instant
Sunbeam
completely automatic deluxe percolator
Model AP16
\$20.97
Now real coffee faster than instant
Made of copper, nickel and chrome plated inside and out
Water sealed element easier to clean
Makes 8 cups of delicious coffee in 5 minutes
WOLSKY BROS. FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY
OUR NEW LARGER HEADQUARTERS
6141 SO. HALSTED ST. CHICAGO 21, ILLINOIS
Tel. RAdcliffe 3-4044 or TRiangle 3-0085

Krautuvių vagiųjų rekordai Anglijoje
Anglijoje laukiama šiemet rekordinių metų — krautuvių vagiųjų biznyje. Daily Telegraph apskaičiavimu, per šias žiemos šventes — Kalėdas ir Naujus metus tikimasi pagauti bevagiant 50,000 kumpanagių. Pernai buvo pagauti 48,466, iš kurių 21,663 buvo perduoti teismui ir iš jų 20,869 rasti nusikalčiusiais.
Moterys — krautuvių vagiųjų viršija vyrus šešiais prieš vieną; daugumas tų vagiųjų yra tarp 40 ir 60 metų amžiaus. Psichiatrų aiškinimu, jos vagiliauja dėl protinės įtampos. Geras trečdalis moterų krautuvių vagiųjų yra svetimšalės, atvežtos į Angliją namų ūkio tarnaitėmis. Daily Telegraph aiškina, kad jos vaginėja būdamos nepatenkintos savo darbu, neturėdamos pinigų ir iš nuobodumo. Moterys specializuojasi maisto, kosmetikos, juvelių ir pirštinių vogime, o vyrai daugiausiai knygų, ir šios rūšies vagystėje pagaujami kitais atvejais visiškai dorų piliečių, tokių kaip kunigai, mokytojai ir valdininkai.
Viena antros rūšies knygų krautuvių metų bėgyje tuo būdu neteko 2,000 knygų, o vienas pagautas vagištis prisipažino metų bėgyje pavogęs 1,300 tomų knygų.
Krautuvių vagiųjų skaičius nuo pokario metu padidėjo daugiau kaip tris kartus — iš 15,000 iki 50,000.

V. KRĖVĖ

PERKŪNAS, VAIVA IR STRAUBLYS

KERDŽIAUS PASAKA

Seni buvo laikai. Tada žmonės ne tokie buvo, kaip dabar, ir gyveno kitaip.

Gausiau žemė tada derėjo, girios knibždėjo žvėrių, paukščių, ir žmonės tvirtesni, greitesni buvo.

Šių dienų žmonės jau daugel ko nebežino, daugel ko nebetiki. Pasakyk jiems ką, kas buvo seniau; "pasaka", sako, ir juokiasi, jei jiems tvirtini, kad ne pasaka, kad tikriausias atsitikimas, kurį seni žmonės yra matę. Maži vaikai ir tie nebetiki, kiti šaiposi, kvatoja, išgirdę tėvų padavimus.

Kiti dabar laikai, kiti dabar ir žmonės. Jau jie taip dabar nebegirdi ir nebežino, kaip būdavo senovėj. Kur jiems, kad jie nieko nesupranta. Neikina girias, kerta viską, kad tik skatiką uždirbtų. Tokie godūs pinigams. Ir nyksta miškai, girios. Skursta žemė, pievos. Upės ir tos jau padžiūvo. O ežerai maurais užėjo, užkalo.

Seniau pasaulis buvo puikšnis. Kur dabar sodžiai, laukai, kur dabar skynimai, ten tokios girios sūbavo, vidudienį ten būdavo tamsu, kaip vakarė.

Tada girių niekur galo nebuvo. Ejo, traukėsi girios ten iki haltųjų jūrų. Yra, sako, pasaulio krašte tokios baltosios jūros. Tų jūrų pakrantėje gyveno žmonės. Kas jis buvo, niekas nežinojo. Vieni manė, kad jis buvo bajoras ar net

kunigaikštis, kiti kalbėjo, kad taip sau žmogelis vargdienis. Aš manau, kad tikrai jis buvo paprastas žmogelis.

Turėjo tas žmogus dukterį, tokią gražią, jog kas tik ją pamatydavo, tuoj pamildavo. Graži ji buvo, bet dar gražesnes juostas austi ausdavo. Kad naudžia juostą, nei tu ja atsigrožėsi, nei tu ją atsi-džiugsi. Į kitas, kad jos būtų vienu auksu austos, žiūrėti nežiūrėsi. Kas buvo turtingas, kas laimingas, tas ejo ir Vaivą prašė juostą nuaušti.

Ir nuskrido garsas per visą šalį. O kas turėjo juostą, Vaivos pirštais austą, didžiavosi, puikinosi ja, kaip nežinia kuo.

Gyveno tada girioje vienas dievaitis. Turėjo jis tokią šautuvą, jog niekas negalėjo jo nugalėti. Tas dievaitis buvo Perkūnas, kurs ir dabar danguje tebetraiskina. Užpykęs kad ima terškinti, dangus ir žemė dreba, kaip epušės lapas. Kad ir ažuolan trinktelė drūciausian, ir tas tik skiedromis išlaksto.

Nugirdo net pats Perkūnas, kaip giriasi žmonės gražiomis Vaivos juostomis, ir įsimanė pats tokia pajutosi. Pakilo viesulu iš girių gilumų, iš tankumynų, kur jo butas buvo, ir vienu akimirksniu jau buvo pajūry, kur Vaiva gyveno.

Belkdamas tokią audrą sujūros. Tų jūrų pakrantėje gyveno žmonės. Kas jis buvo, niekas nežinojo. Vieni manė, kad jis buvo bajoras ar net

Rado Perkūnas Vaivą pajūry sėdintį, margas juostas

audžiančią. Sustojo Perkūnas, žaibais pasipuošęs, prie jos ir prakalbėjo:

— Mergele jaunoji, mergele dailioji, visur kalba žmonės, kad tu esi gražiausia, kad aidi juostas visų puikiausias. Aš noriu, kad tu man vieną nuaustum, kad aš ja juosčiau.

Vaiva, pamačiusi baisų dievaitį, didžiai nusigando ir nė žodžio jam neatsakė, tik nubėgo trobon, giliai pasislėpė ir pasislėpusi visą dieną išsėdėjo.

Atėjo vakaras. Grįžo tėvas iš lauko. Mato — nėra dukters. Visur ieškojo ir kaimynus klausinėjo, — niekas nežino. Vieni manė, kad jūrose nu-skendo, kiti, kad girioj nuklydo. Tik kitą rytą surado drebančią, nusigandusią. Tėvai vos ją atgavino. Vaiva tris savaites išgaščiū sirgo, patale išgulėjo.

Mato Perkūnas Dundulis, kad trankymais ir dundėjimais tik merginą nubaidė ir juostas negavo, tad apsisaitė jaunu bernu, ponaičiu, prisirinko daug dovanų: aukso ir sidabro (jū daugel yra giriose pakastų), pasižaboję žirgą ir nuėjo į Vaivą, kaip turtingiausias ponas. Priėmė jį Vaivos tėvai kuo gražiausiai. Jis pasisakė esąs turtingas kunigaikštis, daugel girdėjęs apie Vaivos gražumą ir apie jos juostų dailumą, kurių nors vieną gauti norėtų.

Tėvai džiaugsmu džiaugėsi — matai, kokio svečio susilaukė! Priėmė svečią kuo gražiausiai, kaip tik galėjo. Dukteriai liepė atnešti gražiausias savo juostas. Atnešė Vaiva jų visą glėbį. Kokių tik ten nebuvo! Kad emė Dundulis Vaivą girti, kad emė girti, ši net paraudo kaip pušino uoga, ir ranka veidus užsidengė.

O tėvas ir motina džiaugėsi ir kuždasi, kas žino, kur žmogaus laimė laukia.

Išsirinko Dundulis juostą kur gražiausią, pripylė Vaivai visą prijuostę aukso ir sidabro, pažadėjo dažnai atlankyti, sėdo žirgan, subraškino, sutraškino ir išnyko. Niekas nei nematė, kurion šalin nuėjo, nes čia buvo, čia stovėjo, o čia jau nebėr.

Džiaugiasi dabar Dundulis juosta ir atsidižaugti negali; laksto, tarškina, net girios skamba, nel žemė dreba, lyg drėgnių apsidėjęs. Nugašdino paukščius ir žvėris, o žmonės, kur kas buvęs, pabėgo namo.

Bet vienas yra miške labai senas dievaitis. Jį Miškiniu vadina. Jis nieko nebijo, nes toks senas, jog net samanomis apaugęs. Jau net mirti norėtų, bet negali. Gal ir melavo seni žmonės, bet taip pasakoję. O gal ir tikrai taip buvo.

Išgirdęs, kaip Dundulis išdykauja, iškišo senis galvą iš samanų kupsto, kur jis buvo guoli pasidaręs, ir juokiasi, kvatoja.

— Ko juokies, senuk? — Klausia jį Dundulis. — Juokiuos, kad tu pasiutai, gavęs iš Vaivos menkiausią juostą, kurios niekas nebeemė. O kaip tu siustum, kad būtum gavęs tokią, kaip Straubliū?

II Gyveno girioje, pajūryje kitas dievaitis, o gal ir taip sau vyras, kurį visi vadino Straubliū. Sako, jis buvęs taip sau, nei gražus, nei puikus, tik mokėjo gražiai dainuoti ir švilpiti. Ko tik panorėsi, ima ir išdainuoti taip, jog širdį veria. Sumano parodyti, kaip giria verkia, audrai pakilus, — verkia, stėna, užia jo vamzdelis: užmerk akis, rodos, viduje užiančios girios sėdi. Nori padainuoti, kaip būdi mergelė svetimoj galy, — dūsausja, rauda švirkstelė, lyg gyva dvasia jamė kenčia. Kitas girdėdamas net apsvėrkia. Užsimano padūduoti kaip vargona, — ir kiti beklaušydami net žėgnojasi, mano, kad jie bažnyčioje esą.

Mėgo Vaiva jo dainų ir švilpimų klausyti. Visada juk moterys myli tuos, kas moka gražiai dainuoti. Jau visada taip buvo, taip yra ir taip bus. Ir Vaiva ne tik dainas mėgo, bet ir patį Straubliū pamilo, ir nuaušė jam tokią gražią juostą, kokios dar niekam nebuvo nnaudusi. Miškinis visa tai gerai žinojo ir suprato. Senas žmogus visada daugiau išmano. Kur kitas nė atsiptotėti neatsiprotės, o senas jau viską aiškiausiai mato.

Kaip tik išgirdo tai Dundulis, nuleido sparnus, ir graži juosta jam jau nebežraži. Tuoj jis į Straubliū. Rado jį pajūryj švirksteliu bešvirkstaujantį. Pamatęs juostą, Perkūnas visiškai nulfūdo, lyg višta sulyta.

— Mainykim, broli, juostom, — sako.

— Kad tu man ir savo šautuvą atiduotum, nomainyčiau. Kaip čia atiduos šautuvą! Išjuoktų visį, kaip tą čigoną, kurs kumelę į pykę išmainė.

— Kad tu toks puikus, aš gausiu juostą dar gražesnę už tavo.

— Gerai, gank pirmą, o paskui pasikalbėsime, — nusi-juokė Straublys.

Nuėjo vėl Dundulis į Vaivą ir klausia ją:

— Ar negalėtum man nuaušti tokios juostos, kuri būtų gražesnė, nekaip Straubliū?

— Ne, negaliu, — sako Vaiva. — Jei tu nori, kad aš nuauščiau tokią kaip toji ar net gražesnę, nueik į septynių marių. Ten yra septyni kalniai, už tų kalnų slėnis, o slėny septyni piemėnys vieną avį gano. Tos avies vilna toki baltą, jog padėjus ją ant sniego, sniegas juodas atrodo.

Nulėk Dundulis viesulu. Kiek laivų paskendo, kiek žmonių progėrė, vienas Dievas težino. Bet nepraslinko para, ir Dundulis grįžo ir parnešė vilnų tos avukės, kurios jam lėpė Vaiva.

Tada Vaiva suprato, koks tai bernelis.

Pagalvojo Vaiva ir sako Dunduliui:

— Už septynių girių yra septynios upės, už tų upių gražus sodas; tame sode auga aukso odelis. Po tą odelim sėdi trys senelės ir verpia gijas. O tos gijos — žmonių laimės. Ilga gija — ilgas žmogaus gyvenimas; trumpa gija — trumpas gyvenimas. Jei gražiai lekia per pievas, per slautus — linksnū tam žmogui gyventi; jei užkliūva kur už krūmo ar nendrės, ten pūva ir žmonės ją mindžioja, tai jau tam vargas ir nelaimės... Paprašyk tų tas senelės, kad jos suverptų šią vilną kuo ploniausiai.

Nulėk, nutraškėjo Dundulis, net dangus su žeme sulipno. Praėjo viena diena, antra, trečia — nėra Dundulio. Tik ketvirtąją parlėkė jis, medžius iš džiaugsmo raudamas, namus voždamas, žmones ir žvėris gąsdindamas, ir parnešė gijas. O gijos buvo plonos, kaip tos, kur giedrą dieną ore laksto. Juk tų pačių verpėjų gijos.

Liepė paskui Vaiva Dunduliui surinkti rasą nuo septynių pievų ir išplėvė foje tas gijas. Nudažė jas sulityje septynių spalvotų žolių, kurios auga vidury didžiųjų jūrų salos. Tos jūros ten, kur saulė teka.

Toj saloj auga žolės visų spalvų, kokias tik žmogaus akys yra mačiusios. Kad pieva gražiau žydėtų, laksto ten kasmet paukšteliai ir ant savo sparnų parneša iš ten visokių gėlelių seklių. O kvaili žmonės ir to nežino, ir dėl to nėra paukščiams per juos gyvenimo. Vai, verkš kada nors žmonės, besigailėdami paukščių neteke.

Nudažius gijas, Vaiva sumėtytis ir atsėdėjo austi. Audė septynias savaites ir septynias dienas, tik be vienos. Neži-

nan, kodėl taip skaitė seni žmonės, taip ir aš skaitau. Kol Vaiva audė, Perkūnas nė miego nemiegojo. Kur buvęs, kur nebuvęs, vis į Vaivos kiemą, kad pamatytų, ar daug jau išaudė, ar daug dar liko austi.

Tėvai, kai sužinojo, kad jis toks, nusigando, nustebo. Visą dieną abu verkė, numirėliškai raudėjo, o mergina net verkė negalėjo. Bet kas, kad verkši? Verkimas nelaimėje nepadės. Vėl Perkūnui nepasipriešinsi: užpykęs trinktelės, ir kaulų nesusrinksi, ir pelenus vėjas išpūstys, kur žmogus buvo.

III Nutekėjo Vaiva už Dundulio. Ar geros buvo vestuvės, nežinau: ten aš nebuvau, o tėvai nieko nepasakoję.

Nuėžė ją Dundulis savo aukštan dvaran; o tas dvaras buvo gintaro, toks gražus, kokio nė vienas ponas, o gal nė vienas karalius neturėjo ir neturės. Kad jis ir karalius, bet vis dėlto nė dievaitis, ne Perkūnas, tik žmogus. Buvo tas Perkūno dvaras pačių giliausių jūrų dugne.

Vaikščioja Vaiva ir stebisi viskuo, ką tik mato. Tik vienas dalykas jai nepatiko: kai žemės paviršiuje diena, saulė kaitina, tada ten, jūrose, tamsi naktis. Nuvargo vargšė, kol priprato.

Po kiek laiko Dundulis emė kažkur lakstyti, dažnai palikdamas Vaivą kelias dienas vieną. Vaiva emė nuobodžiau-ri, liudėti. Atsiminė tėvelius, Straubliū, koks jis jai buvo geras, kaip mokėdavo linksmin-ti.

Kartą atkėlė ji aukso var-tus ir išbėgo į jūrų kraštą, kur jos tėvai gyveno. Eina ji pamiešė ir pamato Straubliū. Straublys sėdi pakrūmėj ir švilpia taip graudžiai, taip graudžiai, jog kas jo švilpimą girdėjo, manė, kad moti-na rauda ant savo vaikų kapo.

Vaiva emė ir atidavė Straubliui juostą, kurią buvo nuaušusi Perkūnui. Tokios juostos dar niekas nebuvo matęs, ir Straublys neiškentė nepasigyręs.

Sužinojo viską ir Dundulis. Jam vėjai išpasakoję.

Pasiuto Dundulis: pusę gijų išvarė, šimtus kaimų išdėgino, daugelį laivų nuskan-dino; jau visi manė, kad pa-saulio galas atėjo. Kad tren-kė savo gintaro ruūmuosna, kur Vaiva gyveno, tik skied-ros nutiško. Žuvo gintaro dva-rai, žuvo Vaiva, kur ten gyve-no. Nudėjęs Vaivą, ilgai dar siuto Perkūnas, ieškojo Straub-liū, kad jį nužudytų, bet ne-rado.

Praėjo savaitė, antra. Per-kūnas nurimo. O Straublys atsėdėjo ant jūrų krašto, iš-tiesė debesyse savo juostą ir verkia, o ašaras jam byra ir byra, kaip skaudus lietus ly-ja. Ir taip gailiai verkia, jog

net vėtra, ir ta nutilo, berne-lis pasigailėjo.

Perkūnas tuoj pamatė iš-tiestą juostą, sugraudė, su-dundėjo ir būtų gal nužudęs Straubliū, kad ne viesulas, vė-turų tėvas, kuris pasigailėjo Straubliū.

— Sėsk, sako, — berneli, ant mano sprando, nunešiu tavę toli kad Perkūnas nepa-vyrytų, nes gali nukauti.

Atsėdėjo Straublys ir nulė-kė. O Dundulis nusivijo jį ir vaikoši ligi šios dienos. Ligi šios dienos dar nenukovė jo Perkūnas, todėl jis toks rūs-tus, piktas.

Daug laiko praėjo, daugel žmonių Vaivos juostą yra ma-tę; vieni ją vadina Straubliū — ir klysta; kiti Vaivos rykš-te — ir dar labiau klysta; bet niekas arti jos nėra buvęs. matai žmogus, bet neneisi, nentvėrsi.

Kai Perkūnas nuilsta bevy-damas, atsėdė kur pasilsėti, tuoj sėdas ir Straublys, ištie-sia savo juostą debesyse ir gailiai verkia. Vaivą minėda-mas, savo nelaimę bekeikda-mas, o ašaras jam byra, kaip skaudus lietus lyja.

DR. RUTH M. HOSTE
OSTEOPATHIC PHYSICIAN
Announces The Opening of Her Office For General Practice At
528 BARR STREET GARY, INDIANA
OFFICE HOURS:
Mon. thru Fri. 9:00 A.M. to 5:00 P.M.
Mon., Wed., Fri., to 9:00 P. M.
Saturday 9:00 A.M. to 1:00 P.M.
Office: 949-3495
Residence: (Chicago) FA 4-2753

IT IS NOT TOO LATE
Did your place of business, church, or social group get "left out" of bowling this year because you didn't organize your teams in time?
IT IS NOT TOO LATE
We have a number of openings during off hours and a few at choice time which are available to you. We invite you to visit our facilities under new ownership and management.
MAJOR RECREATION
2912 W. CERMAK ROAD, CHICAGO 22, ILL.
Bill Kocharik, Mgr. — Phone 277-4500
Please mention this ad.

HAVE DINNER AT
TORNATORE'S SKYVIEW CHICKEN HOUSE
Specialties: Barbecued Ribs, Chicken and Specializing in Italian cuisine.
At Beautiful Roselle Airfield
1 1/2 Mi. West of Roselle on Irving — Tel. 894-9581

Skaniausiai gaminami valgiai
PEACH TREE RESTAURANT & LOUNGE
79th & South Shore Drive
Ruošiant banketus, jei ne mažiau kaip 100 žmonių, — duodamos nuolaidos
Pusryčiai — Priešpiečiai — Kokteiliai
Pietūs — Vakarienės
Dėl susitarimo skambinti E. J. Joles RE 1-3700
Yra daug vietos pastatyti mašinoms.
Mes kviečiame ir laukiame lietuvių klientų.

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORP.

Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių perstuntiną ir Sovietų Sąjungą.
Mes esame įgalioti VNESPOSYLTORG testu siuntinių siuntiną ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.
Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t. t.) labai prieinamomis kainomis.
Visi mūsų skyriai suminėti žemiam kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YORK 3, N. Y.	30 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y.	135 West 14th St.	Tel. CH 3-2553
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	Tel. EV 4-8952
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Avenue	Tel. DI 5-8908
IRVINGTON 11, N. J.	762 Springfield Ave.	Tel. ES 2-4685
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J.	West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.)	Tel. LO 3-9569
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. FO 2-1446
NEW HAVEN, Conn.	509 Congress Avenue	Tel. LO 1-1068
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	Tel. TO 1-1068
YOUNGSTOWN 3, Ohio	21 Fifth Avenue	Tel. RI 3-0440
WORCESTER, Mass.	174 Millbury Street	Tel. SW 2-2868
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jos. Campau	Tel. TO 7-1575
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 8, ILL.	3212 So. Halsted St.	Tel. WA 5-2737
LOS ANGELES 22, Cal.	969 So. Atlantic Blvd.	Tel. AN 1-2994
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	Tel. WA 2-4035
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. PL 8-6766
GRAND RAPIDS, Mich.	606 Bridge St. N. W.	Tel. GL 8-2256
DETROIT, Mich.	7300 Michigan Ave.	Tel. VI 1-5355
PASSAIC, New Jersey	176 Market Street	Tel. CR 2-6387
ATHOL, Mass.	61 Mt. Pleasant St.	Tel. CH 8-6245
BOSTON 18, Mass.	271 Shawmut Ave.	Tel. LI 2-1767
BUFFALO 6, N. Y.	332 Fillmore Ave.	Tel. TL 8-2674
HARTFORD, Conn.	132 Franklin Ave.	Tel. CH 6-4724
YONKERS, N. Y.	235 Nepperhan Ave.	Tel. GR 6-2681

Atidaryta nuo treč. iki penkt. 5—9; šešt. 10—9 val., sekm. 1—6 v. p. p.
Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penkt., šeštad. ir sekmad.

Dr. KAZYS GRINIUS
ATSIMINIMAI IR MINTYS
II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.
Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrišta) už \$2.00.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOS
"Naujienose" galima gauti šias prof. Vaclovo Biržiškos lietuviškas knygas:
1. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis, 208 pusl. \$2.00
Kietais viršeliais \$3.00
2. Senųjų lietuviškų knygų istorija, II dalis, 226 pusl. \$2.00
Kietais viršeliais \$3.00
3. Aleksandrynas, senųjų lietuvių rašytoja, rašiusiu prieš 1865 m., biografijos, bibliografijos ir bibliografinės, I tomas, 431 pusl., kieti viršeliai \$7.50
4. Praeities pabiro, rinkinys straipsnių iš Lietuvos praeities, 352 pusl., kieti viršeliai \$6.50
Čia suminėtas knygas pasiūsiame paštu, jei nurodytas pinigų sumas čekiu ar Money Orderiu pasiūsiame tokiu adresu:
"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS, USA.

Juoktis — sveika ir naudinga
"SATYRINĖS NOVELĖS"
M. ŽOSČENKOS, — J. VALAIČIO vertimas.
Sovietų Rusijoje juoktis draudžiama. Nors žiuriai nukentėjo, bet rašytojas — humoristas ukrainietis M. Žosčenka turėjo drąsos savo satyromis pasmerkti bolševikiškąjį "rojų".
Norintieji pasiskaityti arba kitiems padovanoti šią vertingą knygą, gali ją įsigyti "Naujienose", 1739 So. 51 Ave., Chicago 50 (Cicero), Ill., tel. OL 6-3190 arba knygu parduotuvėse.
Knyga 200 psl., kaina \$2.00.
Jurgio Baltrosaičio eilėraščių rinkinį "ŽEMĖS PAKOPAS" galima gauti "Naujienose", arba iš vertėjo J. Valaičio. Kaina \$1.50.
Abi knygas galima užsisakyti siunčiant čekį adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Illinois

Literatūra ekonomiais klausimais
Turime įdomios ir ekonomistams būtinos medžiagos apie Amerikos lietuvių ekonominį gyvenimą. Egzempliorių skaičius nedidelis. Anksčiau atsiliepusieji pirmieji gaus. Turime:
1. AMERIKOS LIETUVIŲ PREKYBOS BUTU VEIKLA, 70 puslapių. Išleido Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras..... \$1.00
2. ŽINIARASTIS NR. 3. Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro leidinys, 1933 m., 96 pusl. \$1.00
3. AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINIO CENTRO PROTOKOLAI IR REFERATAI, Am. Liet. Ekonominio Centro leidinys, 1953 m. 88 psl. \$1.00
Kas iš karto užsisakys visas tris knygeles, tai galės jas įsigyti už \$2.00. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lelio Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šio išėjusių žodynų.
Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimų laikų nematoma išleisti, 1256 pusl. Abi daly vienoje knygoje, įristas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.
Siųskite čekį arba money orderį:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

JURNILISTŲ ORGANIZACINIAI VARGAI NEPABAIGIAMAI

70 m. nuo pirmos lietuvių žurnalistų s-gos JV įsteigimo
VLADAS MINGĖLA, Detroit, Mich.

1892 m. liepos 12 d. Antanas Milukas (tuo metu jis buvo "Vienybės Lietuvninkų red.), nuvykęs į Plymoutho lietuvių parapijos 40 val. atlaidus, po pamaldų sušaukė kunigų susirinkimą. Buvo kalbama apie lietuvių spaudos vargus ir spaudos darbuotojų — žurnalistų nepabaigiamą vargą, neorganizovumą ir kt. reikalus. Tame susirinkime dalyvavo eilė, jau tuomet spaudą rėmusių, kunigų: A. Burba, A. Abromaitis, S. Pautienius, K. Mašiotas, J. Zlotožinskas, M. Peža ir kt. Jaunasis "Vienyb. Lietuvninkų" red. įtikinančių ir ugningų žodžių ragino steigti JAV lietuvių žurnalistų s-gą. Tai sąjungai jis ir vardą pasiūlė — Rašliaviška draugystė. Kunigai apsidėjo 5 dol. nario mokesčių mėnesiui. Po metų mokeskis buvo padvigubintas. Iš tų pinigų buvo sudarytas lyg ir fondas tais laikais rašiusiems žurnalistams honorarą mokėti. Paminėtinos kelios pavardės: M. Davaina — Silvestraitis, V. Šliakys, dr. Gaiagalaitis ir kt. Miluko parašytose istatuose buvo minima, jog šios organizacijos vyriausias tikslas — ugdyti lietuvių žurnalistų profesionalus. "Vienybėje Lietuvninkų" buvo paskelbtas nutarimas: "Rašliaviškos draugijos kūrėjai siekia sudaryti luomą lietuviškų literatū — žurnalistų,

kurie vien tik iš literatūrinės kūrybos duoną galėtų valgyti, ir tokiu būdu — toje dirvoje — galėtų prisidėti prie mūsų rašliavos vertės išugdymo". Deja, šioji žurnalistų organizacija nepateisino savo egzistencijos. Kas buvo kaltas? — sunku pasakyti. Gal dėl to, kad minėti honorarai buvo mokami tik "V. Lietuvninkų" bendradarbiams... Daugumas aukotojų nustojo mokėti pažadėtą mėnesinį mokesį. Po to, aišku, sąjunga iširo. Vis dėlto gilus pramatantis Miluko žvilgsnis jau tuomet, spaudos draudimo laikais, Vincui Kudirkai leidžiant "Varpą" Prūsiose, pastebėjo ko mums lietuviams trūksta.

Visais laikais lietuvių žurnalistai rašė idėjiniu pagrindu. Kiekvienas tautos veikėjas — visuomenininkas, reikšdamasis savo spaudoje, turėjo progos išeiti į viešumą, plačiau pasireikšti, igydavo savųjų tarpe populiarumo. Anais laikais, kas mokėjo gražiai rašyti — buvo aukštai gerbiami. Nei spaudos draudimo (1864 — 1904) metu, nei iki I pas. karo (1914-1918) laikotarpiu nepavyko žurnalistams išugdyti profesionalų žurnalistų "iš plunksnos duoną valgančiųjų". Amžinybėn išskelavę tautos laisvės kovotojai, atseit, politikai, daugiau ar mažiau rašė. Buvo ir labai daug rašiusiųjų (pvz. J. Basa-

navičius, V. Kudirka, P. Matulaitis — visi gydytojai); jie reikėsi visur: JAV, Prūsijoje, Rusijoje — Petrapily, Latvijoje — Rygoje, Šveicarijoje ir kitur. Tokie visuomenininkai — žurnalistai, aušrininkai, varpininkai — pažadino primigusią tautą iš miego, prikėlė ją ir įkėlė tautinio (nacijos) bei valstybinio gyvenimo sampratą. Jie paliko savo veiklos ne-nykstančius kelrodžius pėdsakus. Jų nurodytais keliais mes einame ir šiandien.

Po I pas. karo atsikūrus laisvajai Lietuvos valstybei ėmė kurtis ir plunksnos darbininkai: rašytojai ir žurnalistai. Reikia paminėti, jog dviejų skirtingų žanrų plunksnos darbuotojai, pradžioje išsitemo vienoje "Lietuvių literatū draugijoje", o vėliau tas organizacijos vardas buvo pakeistas "Lietuvių rašytojų ir žurnalistų sąjunga".

Sužvitus laisvos Lietuvos saulei, laisvasis lietuvis ėmė daugiau skaityti savašias knygas bei laikraščius. Prisisteigė vis nauji ir nauji laikraščiai — žurnalai. Redaktoriams pritrūko bendradarbių. Bet ir tuomet, Lietuvos valstybei žengiant pirmuosius žingsnius, savarankiam gyvenime, daugumas spaudos darbuotojų priklausė kuriai nors politinei srovei. Buvo pastebimas griežtas pasaulėžiūriniais pagrindais pasidalinimas ir plunksnos darbuotojų tarpe. Kiekviena laikraščio ar žurnalo redakcija buvo laikoma atitinkamos ideologijos tvirtovė. Pan. yra ir šiuo metu JAV. ar kur kitur.

Ir nepriklausomoje Lietuvoje, ypač pradžioje, nebuvo Miluko pasiūlytųjų profesionalinių rašytojų — žurnalistų kadry. Tai buvo spaudos savanoriai ir jos puoselėtojai idealistai. Jie mylėjo lietuvišką žodį, o tą žodį skleidė lietuvių spauda, kaip saulė savo spindulius. Bendradarbiai dažniausiai jokių honorarų negaudavo, pagaliau jų nė neprasė. Manding reta redakcija tegalėjo bent kiek mokėti. Spaudos darbas — priemonė pasitarnauti savo sroviniams bei tautiniam tikslui atsiekti. Taip jau buvo, kad mūsų spauda praėity našiai pasitarnavo mūsų šviesuomenei: ji pavadavo universitetų dirbamąjį švietimo darbą įvairių mokslų srityje. Spauda dirbo kilnų švietimo darbą: davė be galo daug vertimų ir tuo supažindino lietuvius su pasauline literatūra, mokslo laimėjimais. Spaudos darbuotojų "krūvinoju ryžtu" bei pasišventimu tauta apsišvietė, susikūrė savo valstybę, ir įsi-

jungė į pasaulio kultūringų tautų tarpą, kaip lygus su lygiu. Tik prisiminkime mūsų tikrą lietuvių tautos patriotą — istoriką Simoną Daukantą. Jis suprato kuo skiriasi kunigaikštis nuo karaliaus. Jei svetimieji REX suprato tikrąją prasmę, tad ir Simanas Daukantas niekad nežemino (nedegraduodavo) savųjų karalių ir nevadino jų kunigaikščiais. Tai vienintėlis lietuvių istorikas, kuris su nemeilute meile mokėjo pajusti giliuos praėities Lietuvos pulsą. Jis vaizdavo tautą su visa jos praėitimi gyvenančią, kovojančią ir turinčią garbės pajautimą, duotąjį žodį vykdančią. Tik iš jo galėjome sužinoti giliuos senovės lietuvių būdą, — Lietuvos papročius. Jis išmokė tautą gerbti senovę, mylėti ir didžiūti savąją kalbą ir kultūrą. Jis parodė tuos

užkastus lobius mums: ir verta buvo jais gėrėtis! Kaip mes šiandien juos vadinsime, tuos lietuviškos plunksnos ir dailaus žodžio pradininkus, vis tiek jie buvo tie pirmieji tautos rašytojai ir žurnalistai. Nereikėtų nuo jų šviesaus idealizmo nusisukti, ir šiandien: juk Lietuvai laisvė ir šiandien reikalinga.

Iki 1921 m. pradžios visus žurnalistų ir rašytojų reprezentacinius uždavinius bei pareigas atlikdavo iš Šveicarijos užsukęs Lietuvos dr. Juozas Eretas ir jo vadovaujamoji ELTA. Jis išmoko lietuvių kalbą, suprato tautos norus ir pajuto pulsą, dirbo ir šiandien dirba ne tik lietuvių, bet ir svietimoje periodinėje ir neperiodinėje spaudoje. (Dr. J. Eretas gyvena Šveicarijoje). Tokių pasišventėlių nedaug tėra.

Tų pat metų pradžioje kilo mintis sušaukti Kaune Pabal-tijo žurnalistų konferenciją. Tačiau gėda ir pasakyti — po dviejų nepriklausomo gyvenimo metų dar jokios žurnalistų s-gos neturėjome. Iš nejaukios padėties ieškota iš-eities taško. Tuomet, reikalui esant, buvo pakviėiami žurnalistai atstovauti Lietuvą.

Štai ir 1920 m. bendresnio pobūdžio spaudos reikalams aptarti, nustatyti žurnalistinės etikos taisyklėms, laiks nuo laiko buvo sukviečiami žymesnieji ir uolesnieji plunksnos darbuotojai — žurnalistai. Jie nebuvo tais metais organizuoti. Tokiose suėigose jie atstovavo kurios nors srovės laikraštį. (Bus daugiau)

Linksmų laimingų 1963 metų linki
klientams, draugams ir pažįstamiems

EUROPA INN UZEIGA
ALEKSANDRA NAUJOKIENE

3259 So. Halsted St.

Tel.: 247-3192

Linksmų ir laimingų
NAUJUJU METU
savo klientams ir draugams linki

SPAITIS STORM WINDOW CO.

3259-61 So. Halsted St.

Phone VI 2-6472

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki savo nariams, jų šeimoms ir visiems
Chicago, ypač Marquette Parko, lietuviams,
kuriuos tikimės matyti savo eilėse

Marquette Parko Namų Savininkų
Organizacijos Valdyba ir Nariai

SIUNTINIAI—DOVANOS Į SSSR

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshposyltorg)

EXEKUTYVIS OFISAS

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, New York. — Tel. IN 7-5522

SIUNTINIŲ pristatymas GARANTUOJAMAS, o taip pat gavėjo parašas. Klientų patogumui prie mūsų firmos įstaigų didelis ir įvairus pasirinkimas GERIAUSIOS RŪŠIES PREKIŲ.

Firma atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. po piet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	—	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	—	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	314 MARKET STREET	—	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	—	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	—	RE 2-7476
COHES, N. Y.	13 SARGENT STREET	—	FE 7-2727
FARMINGDALE, N. J.	FREEMOOD ACRES	—	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	—	PO 9-4507
ALLEN TOWN, PA.	126 TIGHMAN STREET	—	HE 5-0415
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	—	BA 5-4210
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	—	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	—	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	—	DI 2-4240
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAN AVENUE	—	TO 8-0298
HARTFORD 6, CONN.	643-47 ALBANY AVENUE	—	CH 7-5164
SPRINGFIELD, MASS.	69 STERLING STREET	—	RE 4-4442
JERSEY CITY, N. J.	303 GROVE STREET	—	HE 5-6368
SYRACUSE, N. Y.	1409 W. GENESEE STREET	—	HA 2-5386
CLEVELAND 13, OHIO	1028 KENILWORTH AVENUE	—	PR 1-6696
HAMTRAMCK, MICH.	11339 JOS CAMPAN AVENUE	—	TO 9-3980

VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

Laimingų Naujų Metų Linki LITHUANIAN DEMOCRATIC LEAGUE

VALDYBA IR DIREKTORIAI

CHARLES ALEKSIUNAS Treasurer, Lithuanian Democratic League	JACK L. JATIS Chief Clerk, County Court of Cook County	ALBERT G. PREIBIS Commissioner Industrial Commission, State of Illinois
FRANK ALIS Park Supervisor Chicago Park District	GEORGE JONIKAS Personal Bailiff to Judge A. Wells	FRANK RAINIS Director, Lithuanian Democratic League
CHESTER AUSTON Precinct Committeeman	CHARLES P. KAL Chairman, Lithuanian Democratic League	FRANK SAVICKUS Supervisor, Illinois State Highway Department
WALTER BALTIS Trustee Metropolitan Sanitary District of Greater Chicago	DONNA KAMM Secretary to Walter Baltis, Trustee, Metropolitan Sanitary District of Greater Chicago	JUOZAS SKEIVYS President, 9th Ward Lithuanian Democratic Club
JOHN BALTUTIS Assistant Director Municipal Court Traffic Division	ALBERT J. KERELIS Director Lithuanian Democratic League	DR. VLADAS SIMAITIS Director, Lithuanian Democratic League
MARY BAYERLE Publicity Division Chicago Election Department	MARGARET KOLLUM (nee Kadzewich) Secretary to Gov. Otto Kerner, Springfield, Illinois	EDWARD SULAITIS Publicity Director, Lithuanian Democratic League
TESSIE BENTE Georgetown Township Committeewoman	ALEXANDER G. KUMSKIS Area Supervisor, Chicago Park District	PRANAS SULAS Director, Lithuanian Democratic League
BALYS BRAZDŽIONIS Newscaster Barcus Radio Hour	EUPHROZINE MIKUZIS Supervisor, Patents Division, Corn Products Company	CHARLES G. TISCKOS Chairman, Lithuanian Democratic League Springfield, Illinois Division
KAZYS CHEPUKAS Director Lithuanian Democratic League	ANTHONY MISKIE Deputy Clerk, County Recorder of Cook County	DR. JOHN A. VAICHULIS Member, Chicago Board of Health
ANTHONY CHODECKAS Horticulturist Chicago Park District	EDMUND T. MITCHELL President, Diamond Head Restaurant	ALBERT VAITIS Deputy Clerk, County Treasurer of Cook County
CHARLES DACIOLIS Police Magistrate Palos, Illinois	JOSEPHINE O'MALLEY (nee Bittin) Secretary to the Chief Clerk of the County Court, Cook County	ANTHONY VANCE Chief Clerk of the Cook County Justice Courts
SALLY DOMBROWSKAS (nee Jesulaitis) Secretary, Alderman A. Zeizinski	FRANK NAUJOKAS Superior Court Division County Recorders Office	PETER VILKELIS Treasurer, Southwest Lithuanian Democratic Club
SIMON GALZIN President, Lithuanian National Democratic Club	JOHN PAUKSTIS Deputy Bailiff, Municipal Court of Chicago	FRANK WOIDAT Deputy Bailiff, Municipal Court of Chicago
DANIEL A. GESTAUT Police Magistrate Justice, Illinois	JOHN PETRONIS Precinct Committeeman	FRANK ZOGAS Legal Advisor Lithuanian Democratic League
ANTHONY GUDAITIS Personal Bailiff, Judge Joseph Powers	A PIVARONAS Director, Lithuanian Democratic League	KAZYS ZIRGULIS President, Lithuanian Democratic League
		JUDGE JOHN T. ZURIS Legal Advisor, Lithuanian Democratic League

Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Amerikos Lietuviams!

CHARLES ZEKAS
Sekretorius

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue
LAfayette 3-8248

APDRAUSTŲ LIETUVIŲ TAUPYMO BENDROVIŲ LYGOS VALDYBA

Priešakyje iš kairės į dešinę sėdi: Juozas P. Varkala, Lygos sekretorius; Olga Rypkus, Lygos pirmininkė; Albertas J. Aukers, pirmasis viceprezidentas. Antroje eilėje stovi: Eugenijus R. Pietkiewicz, teisių patarėjas; Adolfas Baliūnas, spaudos referentas; Juozas Gribauskas, išdininkas; ir teisėjas Alfonsas F. Wells, antrasis viceprezid.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 So. Halsted St.
Cliffside 4-0104

ALBERT J. AUKERS,
Prezidentas

V. P. PIERZYNSKI
Prezidentas

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1642 West 47th Street
Yards 7-0145

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court
Cicero 50, Illinois
Townhall 3-8131

JUOZAS GRIBAUSKAS
Sekretorius

B. R. PIETKIEWICZ
Prezidentas

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th St.
LAfayette 3-1083

LIBERTY FEDERAL

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

204 North Broad St.
Philadelphia, Pa.

CHAS. S. CHELEDEN
President

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue
LAfayette 3-6719

AUGUST SALDUKAS
Prezidentas

JOHN PAKEL
Chairman of the Board

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave.
GRovehill 6-7575

E. G. HOLZWEG
Prezidentas

HOME FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

115 East Main Street
Collinsville, Illinois

OLGA RYPKUS
Sekretorė

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1300 So. Halsted St.
HAYmarket 1-2028